

Пропозиції
Адміністрації Державної прикордонної служби України
до проекту закону
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань удосконалення
державного регулювання діяльності в галузі державної авіації України»
народний депутат України Копитін І.В.
реєстр. номер 3412 від 29.04.2020
до першого читання

1. Адміністрацією Державної прикордонної служби України надано зауваження і пропозиції.

2. Як зазначається в пояснювальній записці, законопроект розроблено з метою вдосконалення системи регулювання діяльності державної авіації України та приведення її до стандартів ЄС і НАТО (військові стандарти).

Законопроектом пропонується внести зміни до Повітряного кодексу України та законів України «Про Кабінет Міністрів України», «Про оборону України» щодо:

розроблення, прийняття та впровадження авіаційних правил державної авіації України;

регулювання питань щодо організації всіх видів забезпечення польотів державної авіації;

розслідування авіаційних подій і серйозних інцидентів у державній авіації.

Змінами до частини шостої статті 4 Повітряного кодексу України пропонується визначити, що державне регулювання діяльності суб'єктів авіаційної діяльності державної авіації здійснює Міністерство оборони України через урядовий орган державного управління з питань державної авіації, який реалізує управлінські, контрольні-наглядні, регулятивні та дозвільно-реєстраційні функції щодо фізичних і юридичних осіб у сфері державної авіації. Утворення урядового органу державного управління з питань державної авіації, призначення на посаду і звільнення з посади його керівника та затвердження положення про урядовий орган державного управління з питань державної авіації здійснює Президент України.

Утворення урядового органу, положення про який затверджується Президентом України, не відповідає Конституції України і Закону України «Про центральні органи виконавчої влади».

Так, відповідно до статті 1 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. Система центральних органів виконавчої влади є складовою системи органів виконавчої влади, вищим органом якої є Кабінет Міністрів України. Міністерства забезпечують формування та реалізують державну політику в одній чи декількох сферах, інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики.

Крім того, згідно із частиною третьою статті 3 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» положення про міністерства та інші центральні органи виконавчої влади затверджує Кабінет Міністрів України.

Міністерства видають накази нормативно-правового характеру, що є обов'язковими для виконання, інші центральні органи виконавчої влади – накази організаційно-розпорядчого характеру.

У зв'язку з цим, суперечливим є надання урядовому органу державного управління з питань державної авіації незалежного статусу в частині видання авіаційних правил державної авіації. Прийняття такої норми призведе до неможливості участі заінтересованих центральних органів виконавчої влади в розробці проекту правил державної авіації, що негативно вплине на нормативно-правове регулювання державної авіації з урахуванням специфіки авіаційної діяльності усіх центральних органів виконавчої влади, що експлуатують державні повітряні судна.

Законопроект пропонується надати урядовому органу державного управління з питань державної авіації незалежний статус також і в частині проведення технічних розслідувань авіаційних подій та інцидентів з державними повітряними суднами України та іноземними державними повітряними суднами.

Однак проведення технічних розслідувань авіаційних подій та інцидентів виключно урядовим органом державного управління з питань державної авіації призведе до значного збільшення тривалості таких розслідувань і, як наслідок, тривалого простою авіаційної техніки без дозволу до експлуатації, оскільки потребуватиме участі авіаційних фахівців, що мають досвід роботи (експлуатації) на всіх наявних типах авіаційної техніки у всій державній авіації України.

Доцільним і актуальним є передбачене законопроектом звільнення повітряних суден, які виконують польоти для виконання завдань із захисту територіальної цілісності і недоторканності України, охорони державного кордону України, проведення антитерористичної операції, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, проведення оперативної (оперативно-розшукової) діяльності, забезпечення авіаційного пошуку і рятування та аеромедичної евакуації людей, від плати за аеропортове обслуговування (використання аеропортів і аеродромів (злітно-посадкових майданчиків)), розташованих на території України, незалежно від відомчої належності, форми власності і призначення, а також отримання ними права одержувати на безоплатній основі навігаційної, метеорологічної та іншої інформації для забезпечення польотів державних повітряних суден крім випадків, коли такі польоти здійснюються в рамках комерційної діяльності.

Таким чином законопроект потребує суттєвого доопрацювання за участі заінтересованих центральних органів виконавчої влади з урахуванням специфіки завдань всієї державної авіації України.

Перший заступник Голови Державної
прикордонної служби України
«27» травня 2020 року

Володимир НІКІФОРЕНКО